

Lõputöö lühikokkuvõte

Asutus (eesti ja inglise keeles)	Tallinna Tehnikaülikool Tallinn University of Technology
Õppekava	Majandusarvestus ja ettevõtluse juhtimine
Autor	Elisabeth Arnus
Juhendaja	Ester Vahtre
Töö pealkiri (eesti keeles)	Turba omahinda mõjutavad faktorid kolme turbatootja näitel
Töö pealkiri (inglise keeles)	<i>Factors affecting the net cost of peat by the example of three peat producers</i>
Töö lühikokkuvõte (eesti keeles, 1-2 lk)	

Turba tootmisel on palju erinevaid tegureid, mis mõjutavad turba omahinda, kuid probleemiks on, et ei ole teada, millisel määral erinevad tegurid omahinda ning ettevõtete finantstulemusi mõjutavad. Sellest tulenevalt ongi eesmärk leida peamised turba omahinda mõjutavad faktorid ning nende mõju turbatootjate finantstulemustele. Eesmärk on valitud, kuna pikemaajaliste eelarvete koostamisel ja toetuste taotlemisel on vaja teha prognoose kümneks aastaks, mistõttu on vaja teada turba omahinda mõjutavaid faktoreid.

Eesmärgi saavutamiseks on seatud järgnevad uurimisülesanded:

- ilmastiku andmete kogumine;
- aastate lõikes ilmastiku ja turba omahinna vaheliste seoste analüüsimine;
- tootmismaa suuruse ja kütuse hinna mõju leidmine;
- finantstulemuste horisontaal-, vertikaalanalüüs ning suhtarvuanalüüs.

Lõputöö jaguneb kaheks peatükiks, millest esimene tutvustab turbatööstuse ajalugu, turba tootmise eripärasid, annab lühiülevaate kolmest lõputöö raames analüüsitavast ettevõttest ning turba omahinna arvutamise meetodikast. Analüüsitakse ilmastiku mõju turba omahinnale ettevõtete lõikes ja seejärel selgitatakse välja tootmismaa ning ka kütuse hinna muutumise mõju turba omahinnale.

Teises peatükis on ettevõtete horisontaal- ja vertikaalanalüüs ning suhtarvuanalüüs, kus on võrreldud ettevõtete likviidsussuhtarve, toimimis- ja kapitali struktuuri ning rentaablus-suhtarve.

Lõputöös läbiviidud analüüside tulemusena selgus, et ilmastik mõjutab turba omahinda, kuna turba kogumist ebasoosivate ilmadega kulutatakse iga kuupmeetri kogumisele rohkem ressursse. Halbade ilmadega tuleb turvast mitmeid kordi kuivatada, millega kaasnevad suuremad kütuse- ja tööjõukulud.

Vertikaalanalüüsi tulemusena selgus, et tööjõukulud on pidevalt kasvamas, mida põhjustab pädeva tööjõu nappusest tingitud palgasurve. Tööjõukulude tõus võib piirata ettevõtete konkurentsivõimet, kuna vaatamata tööjõukulude suurenemisele ei saa turba müügihinda tõsta. Hinna kujundamisel tuleb arvesse võtta ka naaberriikide müügihindasid.

Suhtarvuanalüüsist selgus, et laekumis- ja tasumisperiodide vahe on küllaltki suur – nimelt laekumisperiodid on tunduvalt pikemad kui tasumisperiodid. Selle põhjuseks on turba müümine välisriikidesse, kus soovitakse minimaalselt 30-päevaseid maksetähtaegasid, samas kui Eestist materjale ostes on maksetähtajad 14-30 päeva.

Lähitulevikus mõjutab ettevõtete tulemusi kütuse hind, kuna 01. veebruaril 2017. aastal tõusis kütuseaktsiis. Kütuse hinna analüüsist selgus, et kütusekulu ühikule langes tänu kütuse hinna langemisele, kuid tõusva kütuseaktsiisiga tõuseb ka turba kuupmeetri omahind.

Autori hinnangul on lõputöö eesmärk täidetud – leiti olulisemad omahinda mõjutavad faktorid ning analüüsiti nende mõju finantstulemustele. Töö on praktilise väärtusega, kuna lõputöö andmetest on analüüsitud ettevõtete juhtkondadele kasu edasiste otsuste tegemisel.